

Carl Friedrich Freiesleben

De Virginibus Vestalibus Earumque Apud Romanos Iure : Commentariolum Quo Viro Illustri D. Ludovico Hoepfnero ... Reditum A Salinis Silesiacis

Lipsiae: Typis Staritzii, 1836

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1816399906>

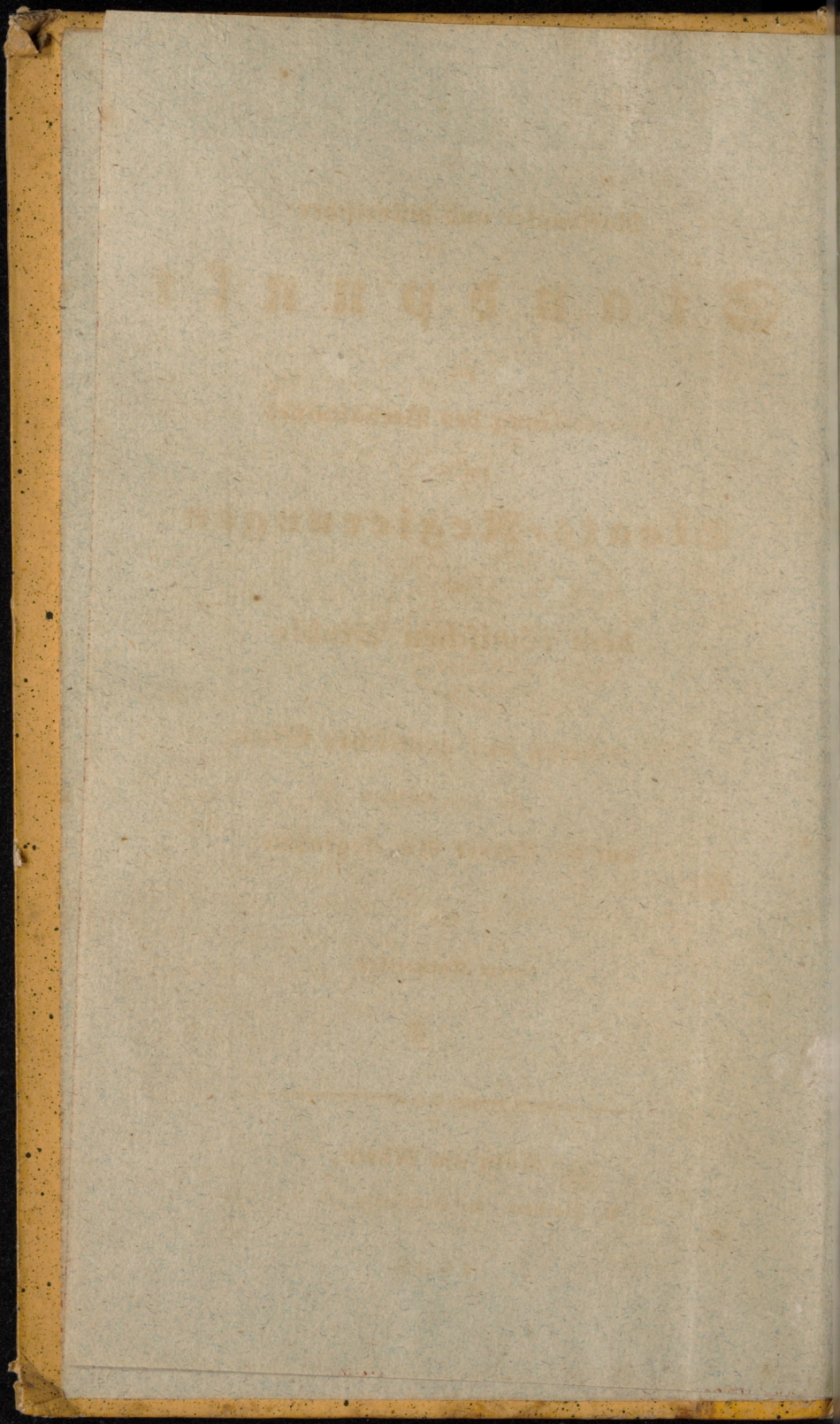
Druck Freier Zugang

K. K. - 3 (205.)

DE

#3/

VIRGINIBUS VESTALIBUS

EARUMQUE

APUD ROMANOS IURE.

COMMENTARIOLUM

QUO

VIRO ILLUSTRIS

D. LUDOVICO HOEPFNERO

FACULTAT. IURID. ASSESS.

REDITUM A SALINIS SILESIACIS

GRATULATUR

Dr. C. F. FREIESLEBEN.

LIPSIÆ

TYPIS STARITZII, TYPOGR. ACAD.

1836.

UNIVERSITÄT ROSTOCK
BIBLIOTHEK

Cum iam diu ad Te aliquid scribere apud me
constitissimè, quo Tibi, Vir Illustris, parati
sunt meritis, Te faciam quatenus in lucro, tam
in publicis, quam privatis negotiis Te cum in
societatem venisse, ponam. Tum ad fontem sa-
linum Silesiacum profectio, nuda, ut Hygia sal-
vum aspidem Te reduzerit, ex animo opto,
ut consistam a me susceptam pericula, non so-
lam factam recessionem, sed materiam quodam
praebit. Quam cum in litteris stam post
Teum apud apas salubres adventum ad Ki-
gelium, Virum Illustris, communitatem nostram
inducam, missis et ab eo benevole necura com-
mittentis, ut illi coram, quae bona atque pul-
cra habeant, ab Te dimittere soles, inter alia
quodque virginum ibi commorantium mentem
lectissas, cum materiam stam cum amplexu
stam vero reputans, nulli rei Te pretium sta-
tuere, nisi aliquid saltem modo ad has, cuius
propae assiduum ac strenuum sacerdotem Te ca-
re, omnes animus, pertinet, quodam in luo

Cum iam diu ad Te aliquid scribere apud me
constituissem, quo Tibi, Vir Illustris, quanti,
uti mereris, Te faciam quantoque in lucro, tam
in publicis, quam privatis negotiis Tecum in
societatem venisse, ponam, Tua ad fontem sa-
linum Silesiacum profectio, unde, ut Hygia sal-
vum sospitemque Te reduxerit, ex animo opto,
ut consilium a me susceptum perficiam, non so-
lum laetam occasionem, sed materiam quoque
praebuit. Quum enim in litteris statim post
Tuum apud aquas salubres adventum ad Kri-
gelium, Virum Illustrem, communem nostrum
amicum, missis et ab eo benevole mecum com-
municatis, uti nil eorum, quae bona atque pul-
era habentur, abs Te dimittere soles, inter alia
quoque virginum ibi commorantium mentionem
fecisses, eam materiam statim sum amplexus,
simul vero reputans, nulli rei Te pretium sta-
tuere, nisi aliquo saltem modo ad Ius, cuius
aeque assiduum ac strenuum sacerdotem Te es-
se, omnes scimus, pertineat, quodnam in Iure

*

argumentum ad speciem in litteris Tuis commemoratam commode referri possit, quaesivi et ita in Virgines Vestales incidi, de quarum apud veteres Romanos iure pauca iam disserere per Te mihi liceat. Quamvis enim haec disputatio ad solam antiquitatem romanam spectet, haud tamen Te, Vir Illustris, „quid hoc ad Acta nostra,“ mihi acclamaturum esse, vereor, quippe quum etiam eiusmodi generis argumenta ab Actis non aliena Te putare, sciam.

Virgines Vestales a Numa Pompilio institutas fuisse constat¹⁾, earum autem munus in eo versabatur, ut tanquam assiduae Vestae sacerdotes, ignem sacrum, sub quo Romani Deam Vestam colebant²⁾, asservarent, quapropter etiam, sicuti ignis earum curae demandatus purum liquidumque reddidit fulgorem, et ipsae castitate sanctae et venerabiles esse debuerunt³⁾. Legebantur hinc non nisi e familiis honestate insi-

1) LIV. Lib. I. c. 20. et CIC. de Republ. Lib. II. c. 14.

Cf. quoque WILKE Diss. de Virginum Vestalium iure deprecandi pro reis. Lips. 1762. 4. §. 1. p. 4 sq.

2) OVID. Fast. Lib. VI. v. 291. Cf. WILKE l. I. p. 4.

3) LIV. l. 1. et CIC. de Legg. Lib. II. c. 12. Cf. WILKE l. I. §. 2. p. 6.

gnibus⁴⁾, et quidem haud ante annum aetatis sextum, neque vero etiam post annum decimum⁵⁾, sed eae tantum, quae ex nuptiis per confarreationem contractis procreatae erant quaeque hinc patrimae et matrimae vocabantur⁶⁾. Ipsa vero earum electio certo aliquo coque per Legem praescripto ritu fiebat, scilicet a pontifice maximo manu capiebantur, adhibitis quibusdam in eo actu verbis solennibus⁷⁾ Ad numerum Virginum Vestalium, quarum ea, quae re-

4) SENEC. de Provident. c. 5. Cf. WILKE I. I. p. 9. Non vero e patriciis solummodo, sed etiam e plebeiis Virgines Vestales eligebantur. Cf. HEINECCIUS Antiquitt. rom. App. Lib. I. Cap. I. §. 66. p. 287.

5) GELL. Noct. Att. Lib. I. c. 12. Cf. WILKE I. I. p. 6.

6) GELL. I. I. Cf. WILKE I. I. nec non HEINECCIUS I. I. Lib. I. Tit. X. §. 5. p. 128.

7) GELL. I. I. ubi simul verba solennia, quibus utebatur pontifex, referuntur. Cf. WILKE I. I. p. 6 sq. et BACH Histor. iurispud. rom. Lib. II. c. 2. §. 27. p. 142. ed. STOCKMANN. Ex Lege Papia nempe (a. u. 504.) pontifex maximus arbitrato suo viginti virgines e populo legit, sortitio deinde in concione ex eo numero fiebat, et, cuius virginis sors ducta fuit, eam cepit, ut Vestae esset. Per modum tamen dispensationis, quae quidem a senatu impetranda erat, ut quis filiam suam ad sacerdotium Vestale offerret, accidere potuit. Cf. DIRKSEN civ. Abhdl. Bd. I. Num. IV. p. 288.

liquas aetate superavit, Virgo maxima appellatur⁸⁾, quod attinet, non nisi sex Vestales constitutae fuere⁹⁾, earum autem cura ac custodia, sine dubio a multis appetita, pontifici maximo competebat¹⁰⁾. Per triginta annos in sacerdotio permanere eas oportuit, quibus elapsis in mundum reverti et ad nuptias accedere iis licebat¹¹⁾. In primo quidem decennio sacrorum rationem discere debuerunt, in secundo ea exercere, in tertio denique alias docere, quapropter etiam in discentes, exercentes et docentes dividebantur¹²⁾. Iam supra, officium Virginum Vestalium potis-

8) TACIT. Annal. Lib. XI. c. 32. Cf. WILKE I. I. p. 8.

9) FEST. de Verbor. signif. Lib. XVII. p. 522. — Cf. WILKE I. I. p. 6. Numa quidem quatuor constituit Virgines Vestales, duas reliquas addidit Servius Tullius sive iam ante eum Tarquinius Priscus. Cf. IUST. LIPSIUS de Vesta et Vestal. Cap. V. in Graev. Thesaur. Antiquitatt. rom. Tom. V. p. 634.

10) Cf. SCHWEPPE *röm. Rechtsgesch.* §. 206. p. 384 ed. 3.

11) DIONYS. Halicarn. Antiquitatt. rom. Lib. II. p. 127. Cf. WILKE I. I. p. 7 sq. Caiae Tarratiae, Virgini Vestali, privilegii causa, ut nubere possit, concessum fuisse, uti PLUTARCH. in Valer. Publicol. p. 100 sq. refert, fabulose enarratum est. Cf. DIRKSEN I. I. p. 311 sq.

12) Cf. LIPSIUS I. I. Cap. VII. in Graev. Thesaur. Antiquitatt. rom. Tom. V. p. 636 sq.

simum in eo, ut ignem sacrum, ne exstingeretur, curarent, collocatum fuisse, diximus. Praeterea vero etiam arcani imperii pignoris, quod palladium vocabatur, custodiam habuerunt¹³⁾, nec non tam interdium, quam noctu sacrificia ab iis celebranda erant¹⁴⁾, sicuti etiam publicas pro salute et incolunitate reipublicae preces instituere debebant¹⁵⁾. Negligentes in officio pariter atque eas, quae iocis aut cultu scitiori decentiam atque gravitatem laeserant¹⁶⁾, poenae manebant, quae convocato pontificum collegio a pontifice maximo decernebantur¹⁷⁾. Et quidem si earum incuria ignis exstinctus fuit, Vestalis, quae eius custodiam habuerat, flagro caedebatur¹⁸⁾, quod

13) DIONYS. Halicarn. l. l. Cf. WILKE l. l. p. 8 sq.

14) SENECA l. l. Cf. WILKE l. l. p. 9.

15) HORAT. Lib. I. od. 2. v. 16 sqq.

16) LIV. Lib. VIII. c. 15. Cf. LIPSIVS l. l. Cap. XIII. in Graev. Thesaur. Antiquitat. rom. Tom. V. p. 649 sqq.

17) LIV. l. l. Cf. LIPSIVS l. l. Insequenti imperii romani aetate imperatores, ut pontifices maximi, cognitionem in Virgines Vestales earumque mores habuerunt. Cf. DIRKSEN l. l. Num. II. p. 169.

18) VALER. MAX. Lib. I. c. 1. §. 6. Cf. WILKE l. l. p. 8. Exempla quoque occurrunt apud LIV. Lib. XXVIII. c. 11. et Lib. XLI. c. 2. Idem vero VALER. MAX. l. l. §. 7. aliam Virginem Vestalem, quum, post-

si vero castitatem violaverant stuprumque commiserant, decreto pontificum antea, ut familiam in potestate haberent, iussae¹⁹⁾, in agro scelerato iuxta portam Collinam vivae defodiebantur²⁰⁾.

quam carbasum foculo imposuisset, ea adorante subito ignis emicuerit, Vestam ipsam ab omni reprehensione tutam praestitisse, narrat. Cf. quoque PROPERT. Lib. IV. eleg. 11. v. 53 sq.

19) LIV. Lib. VIII. c. 15. Tali scilicet decreto Virgini Vestali propter incestum damnatae alienatio bonorum suorum interdicebatur, ne civitas, quae Virginibus Vestalibus sine testamento demortuis heres exstitit, iis defraudaretur. GELL. Noct. Att. Lib. 1. c. 12. Cf. DIRKSEN I. I. Num IV. p. 269.

20) DIONYS. Halicarn. I. I. et PLUTARCH. in Numa p. 67. ubi simul solennia lugubria ultimi huius supplicii describuntur. Cf. WILKE I. I. §. 5. p. 21 sqq. Hac quidem poena plures Virgines Vestales affectas fuisse, multa comprobant exempla. Sic LIVIUS id narrat de Oppia Vestali Lib. II. c. 42. de Minucia Lib. VIII. c. 15. de Sextilia Epit. Lib. XIV. de Tuccia Epit. Lib. XX. de Opimia atque Flornia, quarum tamen altera sibimet ipsi mortem conscivit, Lib. XXII. c. 57. nec non de Aemilia, Licinia et Marcia Epit. Lib. LXIII. Pari modo Plinius quoque Epist. Lib. IV. ep. 11. id ipsum refert de Cornelia Virgine Vestali. Hoc unum ex caeremoniis ad ultimum Virginum Vestalium supplicium pertinentibus afferre liceat, in aedicula subterranea, ubi defodiebantur, lucernam accensam et pauca eorum,

Iamiam a Numa Pompilio Virgines Vestales variis privilegiis ornatae fuerunt²¹⁾, quae quidem etiam posterioribus temporibus non solum retenta, sed etiam aucta sunt quaeque vel ad cultum externum, vel ad ius et quidem cum publicum, tum privatum pertinent.

Privilegia Virginum Vestalium, quae ad cultum externum referuntur, partim in stipendio publico, quod iis statutum fuit, aliave pecunia in ipsarum usum collocata, nec non in agris, quorum vectigalibus alerentur, iis assignatis, conspicua erant²²⁾, partim in vestitu, vitta sci-

quae ad victum sunt necessaria, ut panem, aquam in ampulla, lac et oleum apposita fuisse. DIONYS. Halicarn. l. I. Et ea quidem occasione mentio facienda est picturae illius aequae subtilis ac egregiae, quae Függerum, magni nominis artificem auctorem habet, qua Virgo Vestalis, quae pompa funebri ad ultimum supplicium perducitur, proposita est, cui ab infantibus, quo vitam paulo diutius trahere possit, poma aliaque cibaria porriguntur.

21) PLUTARCH. l. I. p. 66. Cf. WILKE l. I. §. 3. p. 10. nec non SCHWEPPE l. I. p. 385.

22) LIV. Lib. I. c. 20. et Tacit. Annal. Lib. IV. c. 16. Cf. LIPSIUS l. I. Cap. XII. in Graev. Thesaur. Antiquitatt. rom. Tom. V. p. 646 sqq. Eiusmodi agri Virginitibus Vestalibus etiam a privatis legabantur, sed iis, quae ita accipiebant, ita liberaliter usae sunt, ut ne-

licet et veste candida, purpura praetexta, appa-
 ruerunt²³⁾, partim denique in honoribus iis tri-
 butis versabantur, qui quidem honores potissi-
 mum in eo se exhibuerunt, ut in ludis publicis
 locum separatum contra praetoris tribunal ob-
 tenerent²⁴⁾, ut carpento uti possent²⁵⁾, ut iis ex-
 euntibus lictor, qui obviam venientes summove-
 ret, praecederet²⁶⁾ utque non solum et ipsi ma-
 gistratus, veluti consules et praetores, viam Ve-
 stalibus cedere²⁷⁾, sed lictores quoque fascēs,
 quos magistratibus praeferebant, iis submittere
 deberent²⁸⁾.

minem e populo in urbe mendicare paterentur. Cf.
 BALDUIN. Constantin. M. Lib. I. in HEINECC. Iurisprud.
 rom. et att. Tom. I. p. 581.

23) Cf. LIPSIUS I. I.

24) SUTTON. August. c. 44. Cf. WILKE I. I. p. 11. Sic
 Tiberius, ut, quoties Augusta theatrum introisset, in-
 ter Vestales consideret, constituit. TACIT. Annal. I. I.

25) Cf. LIPSIUS I. I. Cap. XI. in Graev. Thesaur. Anti-
 quitatt. rom. Tom. V. p. 645 sq.

26) Et quidem partim honoris, partim tutelae causa, quo-
 nam scilicet Virgo quaedam Vestalis, a coena sub ves-
 peram domum rediens, quum, quae esset, ignoraretur,
 stuprum passa fuerat. Dio Cass. Lib. XXVII. p. 385.
 Cf. WILKE I. I.

27) SENEC. Controvers. Lib. I. contr. 2. Cf. WILKE I. I.

28) SENEC. I. I. Lib. VI. contr. 8. Cf. WILKE I. I.

Maiores vero momenti ea sunt Virginum Vestalium privilegia, quae ad ius, sive publicum, sive privatum spectant, de quibus, quoniam ad argumentum a me propositum propius pertinent, paulo uberius disserendum est. Iam igitur

A. Ad ius publicum, quod attinet, inter privilegia Virginibus Vestalibus concessa inprimis commemoranda sunt haec:

1) Sacrosanctae erant, ita ut ii, qui castitatem earum et sanctitatem laeserant, veluti si quis, dum veherentur, earum sellas subiret, ultimo supplicio punirentur²⁹⁾.

2) Ius sepulturae in urbe iis permissum fuit³⁰⁾, quum id aliis civibus ex Legge denegatum esset³¹⁾.

3) Ius habuerunt idque proprie naturae mulierum consentaneum, ius scilicet deprecandi pro reis, ita quidem, ut aut ad ultimum supplicium dam-

29) Cf. LIPSIUS l. l. nec non WILKE l. l.

30) Cf. PET. MORESTELL. de Pompa Feral. Lib. V. Cap. 7. n. 4. in Graev. Thesaur. Antiquitat. rom. Tom. XII. p. 1426.

31) Haec sanctio iam Legibus XII. Tabularum et quidem Tab. X. continetur. Cf. BACH l. l. Lib. I. Cap. II. p. 64. et SCHWEPPE l. l. §. 225. p. 414. Honoris causa tamen viris virtute illustribus, ut in urbe sepelirentur, concessum fuit. Cic. de Legg. Lib. II. c. 23.

nati, quando forte iis occurrerent, mortis poena eximerentur³²), aut ut ipsae pro reis eo tempore, quo iudices sententiam ferebant, deprecarentur³³).

Haec de privilegiis Virginum Vestalium ad ius publicum pertinentibus. Ratione

B. Iuris privati

earum privilegia maxime in his conspicua sunt:

1) Solutae fuerunt Virgines Vestales a patria potestate³⁴), cuius quidem exemptionis ratio non tam in eo, quod a pontifice maximo ad sacerdotium caperentur et ita capitis deminutionem subirent, quam potius in ipsa earum dignitate posita fuisse videtur³⁵). Pari modo

2) immunes quoque erant a tutela mulie-

32) PLUTARCH. in Numa p. 66. Cf. WILKE I. I. §. 4. p. 12.

33) Cf. WILKE I. I. nec non HEINECCIUS I. I. Lib. IV. Tit. 18. §. 31. p. 767. Exempla eiusmodi deprecationum occurrunt apud Cic. or. pro Fonteio c. 17. Sueton. in Tiberio c. 2. et Tacit. Annal. Lib. XI. c. 32.

34) ULPIAN. Fragm. Tit. X. §. 5. et GAI. Lib. I. §. 130. Cf. quoque HEINECCIUS I. I. Lib. I. Tit. XII. §. 14. p. 161.

35) Cf. HUGO *Lehrb. der Gesch. des röm. Rechts Abth. 1.* p. 161. 11te Aufl. et SCHILLING *Bemerk. über röm. Rechtsgesch.* p. 47. Dissentit tamen SCHWEPPE I. I. §. 384. p. 680.

bri³⁶⁾, quae quidem a tutela muliebri liberatio eum effectum habuit, ut

3) sine tutoris auctoritate testamenta condere possent³⁷⁾, quum reliquarum feminarum testamenta non nisi interposita a tutore auctoritate rata haberentur³⁸⁾. Sic quoque

4) facultas testamenta ante annum aetatis duodecimum faciendi iis competiit³⁹⁾, qui quidem annus in feminarum testamentis legitimus fuit⁴⁰⁾. Porro

5) ius liberorum Virginibus Vestalibus concessum fuit⁴¹⁾, ea quidem vi, ut, quamvis coelibes, ex testamento extranei cuiusdam succedere possent, quum ex Lege Iulia (a. u. 757.) eius-

36) GAI. Lib. I. §. 145. Cf. HEINECCIUS I. I. Lib. I. Tit. XX. §. 16. et §. 20. p. 173. et p. 176. nec non HUGO I. I. *Abth.* I. p. 171.

37) GELL. Noct. Att. Lib. I. c. 12. Cf. HUGO I. I. *Abth.* I. p. 555. et SCHWEPPE I. I. §. 441. p. 769.

38) Cf. HUGO I. I. et SCHWEPPE I. I. p. 768 sq.

39) Cf. WILKE I. I. §. 3. p. 10. et SCHWEPPE I. I. §. 441 p. 769.

40) ULPIAN. Fragm. Tit. XX. §. 15. et GAI. Lib. II. §. 113.

41) Cf. WILKE I. I. et HEINECCIUS I. I. Lib. I. Tit. XX. §. 16. not. f. p. 173.

modi successio feminis innuptis interdicta esset⁴²⁾. Eodem modo

6) quamvis e familia excesserint suaeque heredes esse desierint, nihilominus tamen, si a patre in testamento praeteritae erant, etsi non iure civili, at vero iure praetorio per bonorum contra tabulas possessionem, sicuti aliis liberis emancipatis, successio hereditaria iis competiit⁴³⁾. Idque sine dubio etiam de bonorum possessione ab intestato iis a praetore data valuit, quippe quum iure praetorio emancipatio ratione bonorum possessionis pro rescissa haberetur⁴⁴⁾. Deinde

7) ex testamentis ab iis conditis feminae quoque succedere poterant⁴⁵⁾, quo quidem privilegio simul a Lege Voconia (a. u. 585.), quae mulierum institutionem in testamentis eorum, qui censi fuerant, id est, uti plerumque intelligitur,

42) Cf. HUGO I. I. *Abth.* 2. p. 755. SCHWEPPE I. I. §. 444. p. 774. et SCHILLING I. I. p. 305.

43) L. I. §. 6. D. de Bonor. possess. contra tab. (XXXVII. 4.) Cf. SCHILLING I. I. p. 211.

44) L. cit. I. §. 6. D. de Bon. poss. contra tab. Cf. SCHWEPPE I. I. §. 467. et §. 468. p. 815. Quod enim GELL. Noct. Att. Lib. I. c. 12. Virginem Vestalem heredem non esse cuiquam intestato, ait, id de iure civili intelligi debet.

45) Cic. de Rep. Lib. III. c. 10. Cf. HUGO I. I. *Abth.* I. p. 389. SCHWEPPE I. I. §. 444. p. 774. et SCHILLING I. I. p. 210.

opulentorum, prohibuit, aut saltem coercuit⁴⁶⁾, eximebantur. Postremo autem

8) adhuc annotari meretur, testamenta a civibus conscripta interdum apud eas deposita fuisse⁴⁷⁾, id quod nominatim exemplo Iulii Caesaris et Augusti, qui testamenta sua Virgini maximae commendaverant⁴⁸⁾, confirmatur.

Denique vero quaedam adhuc occurrunt Virginum Vestalium privilegia, quae

C) Ad utrumque ius, cum publicum, tum privatum

spectant, et in his quidem privilegiis inprimis collocanda sunt haec:

1) Ut exemptae essent Virgines Vestales a iurisiurandi praestatione⁴⁹⁾ utque

46) Cf. HUGO. I. I. *Abth.* I. p. 387. SCHWEPPE I. I. p. 772 sq. et ZIMMERN *Ueber die Lex Voconia* in Ei. et NEUSTETELS *röm. rechtl. Unters. Bd. I. N. XIII.* p. 328.

47) Cf. HEINECCIUS I. I. Lib. II. Tit. X. §. 11. p. 439.

48) SUTTON. in Iul. Caesar. c. 83. in Octav. c. 101. et TACIT. *Annal.* Lib. I. c. 8.

49) GELL. *Noct. Att.* Lib. X. c. 15. Cf. HEINECCIUS I. I. GROEM. §. 14. p. 12. Excepto tamen eo casu, si ultimi supplicii damnatus iis occurrit, ubi iusurandum, fortuitum hoc fuisse, ab iis exigebatur. PLUTARCH. in Numa p. 66. Dissentit quidem WILKE I. I. §. 4. p. 17. qui Virgines Vestales hac quoque in specie a iurisiurandi

2) ad testimonium in foro et iudicio dicendum cogi non possent, praetor potius, si voluerint, domi eas interrogare deberet⁵⁰⁾.

Et haec fere sunt, Vir Illustris, quae de Virginibus Vestalibus earumque apud Romanos iure dicenda mihi fuerunt. Perpauca quidem sunt, fateor, sed plura afferre nolui, quippe quum brevitatem et Tibi amicissimam esse, sciam. Sufficiunt, si modo exiguum animi, quo erga Te sum affectus, monumentum exhibent, quapropter etiam, ut hocce commentariolum, quod quidem in publicum prodire neque vult, neque debet, benevole accipias, abs Te peto. Ceterum, quamvis illud aliquanto tardius in manus Tuas perveniat, id tamen nimis sero fieri, non vereor, quippe quum aquarum salubrium effectus, uti scis, demum post earum usum sese exhibeant ideoque etiam gratulationes meae adhuc tempestivae et suo loco positae esse videantur. Vale.

---

praestatione exemptas fuisse putat. Diversa autem hic et maximi momenti agebatur causa, liberatio scilicet mortis damnati ab ultimo supplicio, et ita utique fieri potuit, ut Virgines Vestales, quamvis alias a iureiurando eximerentur, tamen, si eiusmodi casus incidit, id praestare tenerentur.

50) TACIT. Annal. Lib. II. c. 34. Cf. WILKE I. I.

---

momenti ea sunt Virginum
 a, quae ad ius, sive publi-
 spectant, de quibus, quoniam
 me propositum propius per-
 s disserendum est. Iam igitur
 publicum, quod attinet,
 ginibus Vestalibus concessa
 anda sunt haec:

e erant, ita ut ii, qui ca-
 sanctitatem laeserant, ve-
 herentur, earum sellas subi-
 o punirentur²⁹).

e in urbe iis permissum fuit³⁰),
 ex Lege denegatum esset³¹).

nt idque proprie naturae mu-
 n, ius scilicet deprecandi pro
 at ad ultimum supplicium dam-

nec non WILKE I. I.

ELL. de Pompa Feral. Lib. V. Cap.

Thesaur. Antiquitatt. rom. Tom. XII.

Legibus XII. Tabularum et quidem

Cf. BACH I. I. Lib. I. Cap. II. p.

I. §. 225. p. 414. Honoris causa

illustribus, ut in urbe sepelirentur,

de Legg. Lib. II. c. 23.

